

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Quæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

49 An priuilegium procedere debeat ab habente iurisdictionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

implicitè voluit illum etiam ab eà absol-
uere. Potuit; quia, cum conditio illa
non sit restrictiua potestatis, eandem ha-
buit potestatem, quam habet ordinarius,
voluit autem; quia, cum absoluerit in
confessione, voluit absolvere quantum
poterat, & pœnitens indigebat, & aliun-
de supponebatur in pœnitente dispositio
ad satisfaciendum parti, si recordaretur
obligationis, quæ dispositio pœnitentis
reddebat etiam licitam Confessario abso-
lutionem.

¶ 8 Tertiò: Possè Confessarium, habentem facultatem absoluendi, parte satis-

factà, absolvere eum, qui sine graui da-
mino famæ, aut bonorum, satisfacere mo-
raliter non potest, quia verba priuilegij,
benignè sunt interpretanda, cum credi-
bile non sit, Superiorem velle obligare
pœnitentem ad impossibile: à fortiori
autem absolvere poterit eum, qui data
cautione promisit, se primà oblatà occa-
sione, satisfacturum, aut qui, absente par-
te laicà, pecuniam deposuit, vt ei deinde
tempore commodo restituatur, etiam si
realis restitutio facta non fuerit, quia hi
consentur moraliter satisfacisse: qui
enim fecit, quod potuit, legem impleuit.

QVAESTIO XLIX.

An Priuilegium procedere debeat ab Habente iurisdictionem.

C A S V S:

¶ **A**NTIOCHIÆ, Monasterium quoddam Regularium, ab Episcopi Vicario, facultatem petierat, & obtinuerat, Confraternitatem in eius Ecclesià erectam, eique incorporatam, cum suis redditibus, ad aliud Monasterium Regularium transferendi; Ipsa tamen Confraternitas migrare noluit prætendens; Episcopi Vicarium, hanc facultatem concedere non posse. Quæritur; an facultas ab Episcopi Vicario concessa fuerit valida.

S Y M M A R I V M.

1	Episcopus, videtur Confraternitatem de vnâ Ecclesià Regularium, ad aliam transferre posse.	5	potest alteri.
Et omnes alios actus iurisdictionis exercere.
2	Omnes Confraternitates, sunt illi subiecta.	6	Quæ Confraternitas veniat nomine Loci pij.
3	Episcopus, resynius Ecclesià applicare	7	Quibus priuilegijs gaudeat.
4		8	Confraternitates, Regularium Ecclesijs incorporata, sunt Collegia realia, non personalia. 9Epi-

- 9 *Episcopus, Confraternitatem de unâ Ecclesiâ Regularium ad aliam transferre non potest.*
 10 *Est extra Episcopi iurisdictionem.*
 11 *Nec visitari potest, nisi in ordine ad rationes reddendas.*
 12 *Nec cum legatis ipsis relictis, ab Ecclesiâ Regularium transferri potest.*
 13 *Omnis translatio importat alienationem.*
 14 *Episcopus bona unius Ecclesiæ, alteri applicare non potest.*
 15 *Confraternitas, quamvis ab Episcopo dependens quo ad erectionem, potest esse exempta.*
 16 *Quæ bona ab Episcopo de unâ Ecclesiâ ad aliam transferri possunt.*
 17 *Ex iure visitandi, non rectè infertur ius bona transferendi.*
 18 *Facultas, ab Archiepiscopi Panormitani Vicario concessa, fuit nulla.*
 19 *Quarum Confraternitatum bona sint alienabilia.*

RATIONES DVBITANDI.

Sicut Lex, procedere debet ab Habente iurisdictionem, ita & Privilegium, cum hoc etiam sit lex quædam priuata, & specialis Principis gratia, plerumque derogans iuri communi, ad quod omnino requiritur iurisdictione. Ut ergo constet; an facultas, ab Episcopi Vicario concessa, fuerit valida; quarendum est; An Vicarius eam concedere potuerit. Aliqui enim putant, potuisse. Ita *Oldradus conf. 230. num. 2. Lopus Allegat. 42. num. 3. Adascardus de probat.*

conf. 87. num. 5. Tuscus v. Episcopus, concl. 272.

Primò: Quia huiusmodi Congregationes, ac Confraternitates videntur esse Episcopo specialiter subiectæ. *Ex Constit. enim Clementis VIII.* quæ habetur in 3. tom. Bull. & inter *constit. Clementis, est 115.* sine speciali Ordinarii consensu, ac literis eius testimonialibus, quibus Confraternitatis erigendæ pietas, seu institutum & Christianæ charitatis officia, quæ exercere cupit, commendentur, erigi non possunt, aut alteri aggregari. Secundò; Cuiuscumque Confraternitatis statuta, debent esse ab Episcopo Diocesano examinata, & pro ratione loci approbata; eiusdemque Episcopi decretis, ac moderationi, & correctioni, in omnibus semper remanere subiecta. Tertio; Gratia, ac Indulgentiæ, eidem, nisi præuia Ordinarii recognitione, communicari non possunt, nec Congregationes illis uti. Quarto; Eleemosynæ, nisi iuxta modum ab Ordinario præscriptum, excipi non possunt. Quintò; Nec Regularibus Confraternitates cum vsu saccorum instituere licet, sine loci Ordinario. Sextò; Confirmatio Officialium, ad Episcopum spectat. Septimò: Sine Ordinarii licentiâ, Eucharistiæ Sacramentum nec teneri potest, nec exponi. Cum ergo huiusmodi Confraternitates, sint Episcopo subiectæ, eas, præsertim ex rationabili causâ, de vno loco in alium, cum suis redditibus transferre poterit.

Secundò: Quia Episcopus res unius Ecclesiæ, ex graui, ac rationabili causâ,
 Ff 3 appli-

applicare potest alteri; vt tradit *Oldrad. conf. 260. num. 2. & 257. num. 6.* Et cum consensu Capituli, decimas, ac oblationes Ecclesie Matricis, applicare potest alteri Ecclesie filiali. Ergo à fortiori Confraternitatem cum suis redditibus, de vno loco ad alium transferre poterit. Non minorem enim iurisdictionem habet in Confraternitates, quam in Ecclesias suæ Diœcesis.

¶ Tertio; Quia Episcopus, habet ius, suæ Diœcesis Confraternitates visitandi, & alios actus iurisdictionis circa eas exercendi, vt patet ex dictis. Ergo etiam habebit ius, illas, ex rationabili causâ, de vno loco in alium transferendi, præsertim si hoc, bono Diœcesis expediat; Episcopi enim iurisdictione, ac potestas, se extendit ad quicquid expedit bono Diœcesis; cum hic sit finis, & consequenter mensura iurisdictionis in Episcopo existentis.

NOTABILIA.

6 **A**duertendum est primo: Nomine Confraternitatis, intelligi Congregationem Fidelium Laicorum, ad pias, ac deuotas actiones exercendas ordinatam, ad differentiam Congregationum merè prophanarum, quæ nec Episcopi auctoritate, nec ad pias actiones exercendas sunt institutæ, cuiusmodi sunt, Congregationes aliquæ Mercatorum, Artificum, Scholasticorum, & similibus; siue deinde à Regularibus, siue à Laicis sit instituta; siue Episcopi auctoritate, siue priuatarum solum personarum consensu, siue propriam habeat Ecclesiam, vel Oratorium, siue Capellam solum,

aut Altare in alienâ Ecclesiâ, præsertim Regularium. Ex his autem Congregationibus, illæ solæ dicuntur Ecclesiasticæ, & veniunt propriè nomine *Loci pij*; quæ Episcopi auctoritate sunt institutæ; vt colligitur ex *cap. de Xenodocho. tit. de relig. domib. & cap. Ad hæc: eod. tit.* Quia, ex iure Canonico, hanc qualitatem tribuere non potest, nisi Prælati Ecclesiastici; vt habetur *d. cap. Ad hæc;* & tradit *Barbosa de off. & potest. Episc. al. leg. 75. num. 25.* Vnde alix, dicuntur *piz*, quia ad pia opera exercenda sunt ordinatæ, sed non Ecclesiasticæ, quia Episcopi auctoritate non sunt institutæ.

Aduertendum est secundò: Congregationes, Episcopi auctoritate institutæ, sicut veniunt nomine, *Loci pij*; ita *Loci pij* priuilegijs gaudere. Vnde primò gaudent priuilegio Fori, non quoad personas secundum se; nam hæ, cum sint Laicæ, ex eo quod in Confraternitatem recipiantur, qualitatem non mutant; sed solum quoad corpus Confraternitatis; siue quatenus constituunt vnum corpus politicum, ac morale, ita vt, si ipsum corpus conueniatur, cognitio spectet ad Forum Ecclesie. Secundò Loca, in quibus Confraternitates congregari solent ad pia opera exercenda, gaudent immunitate, ita vt Rei ad ea confugientes, sint tuti, Tum quia Ecclesia, per triginta passus, in suo circuitu, gaudet immunitate ex *cap. Definit. 17. quest. 4.* Domus autem Confraternitatis, regulariter intra dictum circuitum continetur. Tum quia etiam Domus Confraternitatis dicitur *Locus pius*; non solum

lum autem Ecclesiæ, sed etiam Loca pia, gaudent immunitate ex *Bulla Greg. XIV. de immunit. Peregrin. de immun. cap. 4. num. 68. Guttier. l. 1. qu. Canon. cap. 35. num. 23.* Tertio gaudent beneficio restitutionis in integrum, sicut Ecclesiæ, ac Loca pia; *Barbosa de off. Episc. all. 75. num. 38.* Quarto; Ad earum bona præscribenda, requiritur spatium annorum 40. *Ex Authent. de Ecclesiast. tit. § pro temporalibus: collat. 9.* ubi hoc privilegium omnibus Locis pijs conceditur. Quinto; sunt à gabellis exemptæ; ex *Authent. item nulla Communitas. cap. de Episc. & Cler. ubi omnibus Locis pijs conceditur exemptio à gabellis, alijsque tributis.* Et ratio est, quia earum bona, sunt Ecclesiastica; Hæc autem ex *cap. Non minus. cap. Aduersus de immunit. Eccles. cap. Quia non nullis. cap. Clericis; eod. tit. in 6.* sunt à gabellis exemptæ. Sexto denique earum bona, sine Sedis Apostolicæ beneplacito, & sine solemnitatibus requisitis in *Extrau. Ambitiose. de reb. Eccles. non alien. alienari non possunt;* Quia, cum huiusmodi Congregationes, Episcopi auctoritate, sint factæ Ecclesiasticæ, consequenter etiam earum bona sunt facta de foro Ecclesiæ, iuxta *reg. text. in cap. vlt. de reb. Eccles. Bonac. disp. 3. de contr. quest. 8. pun. 4. num. 21.*

8 Advertendum est tertio: Confraternitates, à Regularibus in suis Ecclesijs erectas, esse Collegia potius realia siue loco alligata, quam personalia siue à loco absoluta; ad differentiam earum, quæ proprias habent Ecclesias, vel Oratoria, hæ enim loco non sunt addictæ.

Ratio autem est, quia huiusmodi Confraternitates, dum à Regularibus in suis Ecclesijs eriguntur; eisdem Ecclesijs simul vniuntur, ac incorporantur, ita ut, si casu aliquo dissoluantur, eo ipso earum bona ad dictas Ecclesias transeant; eisque intelligantur applicata; sicut, dum quis Monasterium ingreditur, ut propria bona in illud transferat, bona illa per hoc dicuntur Monasterio quaesita; Et sicut, dum à Ciuibus, in aliquo loco, erigitur Statua, ut ibi sit; per hoc ipsum, statua illa intelligitur tali loco quaesita, ita ut, Ciuium amplius non sit: *rex. in l. Statuas. ff. De acquir. rer. dom. & ibi Gloss. & in l. Is, qui, §. Quasitum. iuncto tex. ibi in verbo: Si quis. de monum. & in verbo: Vera est. d. tit. & Gratianus lib. 1. discept. Forens. cap. 118. num. 23. & c. 358. num. 36.* His positis,

RESOLUTIO.

AD Casum Respondetur. Episcopi Vicarium dictam Confraternitatem cum suis redditibus, ab unâ Ecclesiâ Regularium, ad aliam transferre non potuisse, ideoque facultatem ab ipso concessam fuisse inualidam. *Barbosa de iurisd. Eccles. lib. 2. tit. de Hospit. & Confrat. cap. 11. num. 82. Filiuc. tract. 44. cap. 3. num. 23. Quaranta summ. Bull. tit. de alienat. num. 29. Rodriguez, qu. reg. tom. 2. quest. 63. art. 3. Bonacina de contr. disp. 3. quest. 8. pun. 4. num. 21. Lezana tom. 2. cap. 15. num. 27. & alij communiter.*

Primò: Quia dicta Confraternitas, cum à Regularibus, & in eorum Ecclesiâ

elict

esset erecta, & esset sub eorum cura, ac administratione, erat extra iurisdictionem Episcopi non minus, quam ipsa Ecclesia, ac Monasterium, cui erat incorporata; eodem enim privilegio exemptionis gaudebat, quo ipsa Ecclesia, ac Monasterium; præsertim si redditus non per Laicos, sed per ipsos Regulares administrabantur; in hoc enim casu, nec Episcopi suberat visitationi; ut decrevit *S. Congreg. Episc. & Reg. ann. 1581. in vna S. Angeli 2. Aug. & habetur in orig. registr. f. 104. & an. 1604. in vna Tortona 22. Martij registr. fol. 25. & ann. 1610. in vna. Atque 3. Dec. & 1642. 31. Ianuar.* Cum enim eius bona pertinerent, ad Regularium Ecclesiam, in qua Confraternitas illa erat fundata, ab ijsque administrarentur, visitari non poterat, quin aliquo modo visitarentur etiam ipsi Regulares. Hi autem, Episcopi visitationi non subunt. Si ergo dicta Confraternitas erat extra iurisdictionem Episcopi, manifestè constat, Episcopum, eam ab vna Ecclesia Regularium ad aliam transferre non potuisse; ad hoc enim requiritur potestas iurisdictionis, quam nec Episcopus, nec eius Vicarius habebat.

11 **Secundò**: Quia Episcopus, licet ex *Trid. sess. 22. cap. 8.* saltem tanquam Apostolicæ Sedis delegatus, visitare possit Confraternitates, in Ecclesijs Regularium institutas, quoad rationes reddendas, earum tamen Altaria, & Capellas, in ipsorum Regularium Ecclesijs constructas, visitare non potest, ex declaratione *S. Congr. relata à Galletto, v. Episc. & Lexina tom. 2. cap. 15. num. 27.* Tum quia dictæ Capellæ visitari non possunt, nisi

in ordine ad ornatum, ac suppellectilem. Hæc autem omnia pertinent ad Regulares. Tum quia dictæ Capellæ visitari nequeunt, quin aliquo modo visitentur etiam ipsi Regulares. Si ergo Episcopus, præter ius visitandi in ordine ad reddendas rerum administratarum rationes, nullum aliud ius habet, in Confraternitates in Ecclesijs Regularium institutas, consequenter ius non habebit illas cum suis redditibus, de vna Ecclesia ad aliam transferendi.

Tertiò: Quia Confraternitas vna cum 12 Legatis, Confraternitatis contemplatione, relictis, ab Ecclesia Regularium transferri non potest ex decreto *S. Congr. in vna Montis Virginis 1629. 22. Iun. registr. fol. 202.* Quia Legata illa censentur illi Ecclesiæ iam quæsitæ. Ergo neque transferri poterit cum redditibus, ipsi Confraternitati relictis; hi enim, non minus sunt bona illi Regularium Ecclesiæ iam quæsitæ, quam sint Legata, cum vtraque ad eandem Confraternitatem æquè pertineant.

Quartò: Quia omnis translatio, importat alienationem; imò est species quædam alienationis; cum alienatio, nihil sit aliud, quam translatio rei, eiusque domini, de vno ad alium. Sed bona dictæ Confraternitatis, cum sint bona Loci pij, ideoque Ecclesiastica, sine Sedis Apostolicæ consensu, ac solemnitatibus; in *Extrav. Ambitioso de reb. Eccl. non alienan.* requisiti, alienari non possunt. Ergo nec sola Episcopi auctoritate ab vna Ecclesia Regularium ad aliam transferri possunt; iam enim alienarentur.

Quintò: Quia Episcopus, neque in 14 Ecclesijs

Ecclesijs sibi subiectis, de vnius Ecclesiæ bonis *in d. Extrauag. Comprehensis*, ita disponere potest, vt propria auctoritate, ea transferat ad aliam Ecclesiam, eique amplius, ac incorporat. Ergo à fortiori dictam Congregationem cum suis redditibus sibi non subiectam transferre non potuit ab vna Ecclesiâ Regularium ad aliam,

OBJECTIONVM SOLVTIO.

15 **N**Equæ rationes oppositæ obstant. Nam ad primam Respondetur; Ex Confraternitarum dependentiâ ab Episcopi consensu, quo ad erectionem, non rectè inferri earum subiectionem, quo ad reliqua, cum illâ enim dependentiâ stare potest exemptio. Vnde, licet omnes Confraternitates, Episcopi consensum requirant quo ad erectionem, non tamen omnes, sunt Episcopo subiectæ, sed aliquæ sunt exemptæ, quas propterea Episcopus iure ordinario vilitare non potest, sed solum tanquam Sedis Apostolicæ delegatus; eiusque consensus est requisitus solum per modum cuiusdam solemnitatis extrinsecæ; cum citra vsu Sacramentorum qualibet Confraternitas, sine Ordinarij auctoritate, assumere sibi possit locum, in quo pia Religionis opera exerceat. *L. 1 §. Sed Religionis. ff. de Colleg. illicit.*

16 Ad secundam Respondetur; Episcopum, vnius Ecclesiæ sibi subiectæ bona non comprehensa *sub Extrauag. Ambitiose*, ab ea auferre, & alteri applicare posse cuiusmodi sunt decimæ, ac oblationes; non tamen bona *sub ea Extrauag.* comprehensa; hæc enim, sine solemnitati-
R. P. Beati Lib. II.

bus in eâ requisitis, & sine Apostolicæ Sedis consensu, sicut alienari non possunt, ita nec de vnâ Ecclesiâ ad aliam transferri.

Ad tertiam Respondetur. Ex iure 17 vilitandi Confraternitates, non rectè colligi de earum bonis disponendi, & consequenter nec ius eas cum sui redditibus, de vnâ Ecclesiâ ad aliam transferendi; præsertim si Ecclesiæ sint Regularium, & ab eius iurisdictione omnino exemptæ Episcopi autem iurisdictione, se extendit, ad quicquid expedit bono Diocesis, nisi vel à iure sit specialiter prohibitum, vel ex priuilegio ab eius iurisdictione exemptum. Episcopus ergo Confraternitatem in vnâ Ecclesiâ Regularium erectam cum suis redditibus, ad aliam Ecclesiam transferre non potest. Tum *ex decr. S. Congr. Episc. & Reg.* Tum ex defectu iurisdictionis in Episcopo, & subiectionis in Confraternitate. Tum denique ex vi *Extrauag. Ambitiose de reb. Eccles. non alien.*

COROLLARIA.

Colligitur ex dictis primò; Rectè, 18 Panormi, à Reuerendis. Abbate D. Octauiò de Augustino, Patricio Panormitano, Prothonotario Apostolico, & Vener. Conu. S. Nicolai de Tolentino Patrum Discalceatorum S. Augustini Urbis Panormi, tunc Iudice Conservatore, decisum fuisse, facultatem à dicto S. Nicolai Monasterio, ab Archiepiscopi Vicario obtentam, transferendi Confraternitatem in suâ Ecclesiâ erectam, sibi incorporatam, cum suis redditibus, ad Ecclesiam S. Augustini eiusdem Ordinis, nullius fuisse
G g roboris,

roboris, ac omnino nullam. Tum quia, Confraternitas illa, cum esset sub cura Regularium, Vicarij iurisdictioni non suberat, sed erat exempta, Tum quia, quamvis ipsa Confraternitas Vicarij iurisdictioni subiecta fuisset, eius tamen bona non suberant, quo ad translationem, quæ est species alienationis, sed ad hoc, Sedis Apostolicæ consensus, requirebatur. Unde eadem decisio, merito etiam per Tribunal Consistorij S. R. C. eiusdem Regni fuit sæpius confirmata.

19 Secundò: Etiam Confraternitates ad pia opera ordinatas, quamvis sine Episco-

pi auctoritate erectas, in favorabilibus, venire nomine *Loci pii*, ratione operum quæ in illis exercentur. Unde etiam ex Tridentino visitari possunt, nisi ex Fundatoris dispositione hoc sit prohibitum, *Barbosa alleg. 75. num. 21.* & gaudent immunitate à gabellis, cum hæc concedatur omnibus locis pijs; earum tamen bona alienari possunt sine solemnitatibus. *Extrau. Ambitiosa*; quia licet sint loca pia, nullum tamen vestigium habent nominis Ecclesiastici, quia Episcopi auctoritate non sunt fundatæ.

QUÆSTIO L.

An Privilegium, ad sui valorem, Privilegiati acceptationem requirat.

C A S U S.

1 **C**ÆSAR, & Pompejus, Sacerdotes Diocesis Maceratensis, Toletini debebant. Cæsar autem, cum esset legitime impeditus, Nuncium ad Episcopum misit, ut Confessiones audiendi facultatem ab eo peteret. Episcopus, audito Nuncio, facultatem concessit non solum Cæsari, sed etiam Pompeio. Dum autem has facultates concedebat, aderat Titius, qui Nuncium præcurrens, Sacerdotibus facultatem illis ab Episcopo concessam indicavit. Sacerdotes, hoc audito, quia dies erat solemnis, & magna populi multitudo illuc confluerat ad lucrandas indulgentias, & ad peccata confitenda, se statim ad confessiones audiendas exposuerunt, & antequam ad eos Nuncius reuerteretur, plures absoluerunt. Quæritur; Vtrum absolutiones illæ fuerint validæ.

SUMMARIVM.

3	<i>Privilegium prodesse videtur privilegiato à tempore concessionis.</i>	6	<i>Et prorogationi iurisdictionis.</i>
4	<i>Privilegium pendet totaliter à voluntate concedentis.</i>	7	<i>Illo gaudent Doctores, sine eius notitia.</i>
5	<i>Aequiparatur Legato.</i>	8	<i>Dispensatio, ante eius notitiam prodest.</i>
		9	<i>Qua gratia sit privilegium.</i>
		10	<i>Quibus concedi possit.</i>